

Nedprioriterad folkbildning ett demokratiskt problem – stora skillnader mellan skånska kommuner

De skånska kommunerna lyckas inte tillvarata folkbildningens potential att bidra till lokal utveckling. Skillnaden mellan kommunernas satsningar skapar dessutom demokratiska klyftor. Det menar Skånes bildningsförbund med anledning av Folkbildningsförbundets rapport "Skåne och studieförbunden".

I den OECD-rapport om Skåne som presenterades 2012 lyftes låg sysselsättningsgrad, integrationsproblem och svagt entreprenörskap fram som Skånes stora utmaningar. Dessa slutsatser bekräftas i en ny rapport från Folkbildningsförbundet (se bilaga) och kopplas till folkbildningens betydelse för samhällets utveckling.

- De samhällsrelaterade utmaningarna är väl kända, men de skånska kommunernas samarbete med folkbildningens aktörer släpar ändå efter. Detta trots att studieförbund och folkhögskolor dagligen arbetar med att överbrygga klyftor inom folkhälsa, IT, sjukvård och röstdeltagande, samt att motverka segregation och arbetslöshet, säger Rolf Tufvesson, ordförande för Skånes bildningsförbund.

I rapporten framgår även att satsningar på folkbildning skiljer sig åt markant mellan de skånska kommunerna. Bidraget till studieförbunden varierar från 82,3 kronor per invånare i Trelleborg till 3,4 i Kävlinge. Staffanstorps och Vellinge ger inga bidrag alls. Skånes bildningsförbund anser att det inte är nivån på bidraget som är det centrala, utan kommunens förmåga och vilja att inkludera folkbildningsaktörerna i kommunens utveckling. Att skillnaderna är så pass stora tyder emellertid på att möjligheterna till lärande skiljer sig anmärkningsvärt mycket åt.

- Förtroendet för demokratin påverkas av faktorer som utbildningsnivå, situation på arbetsmarknaden och grad av engagemang i föreningslivet. Det är därför bekymrande att variationen mellan kommunerna är så stor, säger Rolf Tufvesson.

OECD pekar även på paradoxen att Skåne på en och samma gång är en kunskaps- och innovationsregion, med stora investeringar i forskning och utveckling, samtidigt som den generella utbildningsnivån i regionen behöver höjas. Folkbildningsförbundets rapport lyfter fram det faktum att trots att andelen behöriga till gymnasiet ligger under riksgenomsnittet är det en hög andel som inleder högskolestudier. Detta pekar på att vuxenutbildningen har stor betydelse i regionen.

- Alla skåningar delar inte bilden av att leva i en expansiv och kunskapsintensiv tillväxtregion. Många som bor och arbetar i glesbygden vet inte vad ESS och Medicon Village är. I de delar av Skåne som har negativ befolkningsutveckling är behovet av samverkan med aktörer inom civilsamhället ännu större. Detta för att kunna erbjuda medborgarna en god livsmiljö, säger Rolf Tufvesson.

Enligt två nyligen genomförda Sifundersökningar beställda av Folkbildningsförbundet är 97 procent av politikerna i Sverige mycket eller ganska positiva till folkbildning. Trots det har det kommunala genomsnittsbidraget till folkbildning per invånare mer än halverats från 77 kronor 1992 till 35 kronor 2012.

Frågor och kommentarer

Rolf Tufvesson, ordförande Skånes bildningsförbund
r.tufvesson@telia.com, 0705-173104